

THOMAS GUSTAFSSONS NYHETSBREV, OKTOBER 2014

Ebolafall i Spanien skapar debatt
Spaniens splittring är inledd
Spanien behåller den fria aborträtten
Boken om Spaniens fiestor och traditioner
Kuba säljer ut statliga restauranger
Doffer av Che och Hugo väcker känslor
Centralamerikaner lyckligast i världen
Bolivias president Evo Morales omvald
Presidenten som lever som sitt folk
Föreläsning i Göteborg och Malmö

Ebolafall i Spanien skapar debatt

Första fallet i Europa där en person smittas av ebola inträffade i Spanien. Ett kvinnligt sjukvårdsbiträde smittades i samband med att hon vårdade en ebolasjuk spansk missionärer som förts hem för vård i Madrid. Nu växer kritiken mot hälsoministern Ana Matos och sjukvårdsmyndigheterna. Oppositionen anser att det är besparingarna inom sjukvården, som drivits igenom av den konservativa regeringen, som ledde till att säkerheten inte uppfylldes vilket orsakade smittspridningen. Slussen där omklädningen sker före och efter inträdet var till exempel ett endast två kvadratmeter rum som endast rymmer en person åt gången. Kvinnan smittades genom att hennes handske kom i kontakt med sitt ansikte under omklädningen. Nu går myndigheterna igenom alla rutiner som skärps. Hälsoministern, som har ett digert register med skandaler bakom sig, har nu också kopplats bort från sitt uppdrag. När händelsen blev känd kommenterade jag den spanska sjukvårdens status i SVT Gomorron.

Spaniens splittring är inledd

Kampen om Kataloniens framtid har startat. Lördagen den 27 september utlystes som väntat en folkomröstning om Kataloniens framtid av den katalanska regionalpresidenten Artur Mas. Folkomröstningen ska, om katalanska regionalpresidenten får som han vill, hållas den 9 november. Centralregeringen försöker stoppa processen. Konstitutionsdomstolen har dessutom förklarat att den bryter mot författningen. Just nu ligger ärendet i luften men Spaniens splittring är inledd. I mitten av september skrev jag en större analys från Barcelona som finns på denna länk. Intervjuerna i papperstidningen finns tyvärr ej i digital form. <http://www.sydsvenskan.se/varlden/spaniens-splittring-ar-inledd/>

Spanien behåller den fria aborträtten

Den planerade skärpningen av abortlagstiftningen ställs in. Premiärminister Mariano Rajoy meddelade den 23 september att den kritiserade och kontroversiella nya abortlagen som låg klar på justitieministerns bord stoppas. Om lagen införts hade Spanien sällat sig till världens mest konservativa länder i abortfrågan. I stället kommer bara en mindre ändring av den nuvarande lagen att göras som innebär att omyndiga flickor inte kan göra abort utan att deras föräldrar meddelas. I övrigt behåller Spanien den fria aborträtten som infördes av den förre Socialistregeringen. Mariano Rajoy valde alltså att lyssna på liberala krafter inom sin regering som kritiserat den planerade reformen. Internationellt har hårt kritik riktats mot den spanska regeringen. Om lagen införts hade vänstern fått en viktig symbolfråga att slåss för. Regeringens egna opinionsundersökningar visade dessutom att Partido Populars chanser att vinna nästa val skulle krossats. Justitieministern Alberto Ruiz-Gallardón avgick senare samma dag i protest mot att hans arbete hamnade i papperskorgen. Jag har tidigare i flera reportage och krönikor skrivit om striden om abortlagstiftningen, här är en av de senaste krönikorna: <http://sydkusten.es/engine.php?articleId=19708§ionId=161>

Boken om Spaniens fiestor och traditioner

Just nu ligger min bok om Spaniens fiestor och traditioner på tryckeriet. Boken beräknas vara ute i handeln i slutet av oktober. Det blir den tredje oberoende delen i en helt ny fackbokserie om Spanien. Jag återkommer med mer information när boken finns ute, mer information finns också på denna länk.

<http://www.carlssonbokforlag.se/archives/8728>

Kuba säljer ut statliga restauranger

Kubas president Raúl Castro har tagit ytterligare ett steg i liberaliseringen av landets ekonomi. En stor del av de stora statliga restaurangerna ska nu säljas till privata intressen. Ineffektivitet och svinn gör att dessa "institutioner" går med stor förlust. Ännu tydligare har missförhållandena blivit sedan de för tre år sedan fick konkurrens av stora privata restauranger. Fram till mitten av 1990-talet var det bara staten som fick driva restauranger. Sedan öppnades möjligheten för mindre familjeres restauranger med plats för max tolv platser, så kallade paladarer. Sedan tre år tillbaka finns stora privata restauranger som även får ha anställda. Reformen innebär att en stor del av dem som arbetat på statliga krogar blir av med sina arbeten.

Dofter av Che och Hugo väcker känslor

Kubas statliga industri för hälsovårdsprodukter väckte uppmärksamhet när de lanserade två nya maskulina dofter för sina deodoranter under namnen Hugo och Che. Siktet är inställt på den internationella marknaden och turister. Men att använda de revolutionära ikonerna Hugo Chavés och Che Guevara som namn för maskulina dofter har väckt skarp intern debatt i Kuba. Frågan är hur länge dofterna kommer att finnas.

Centralamerikaner lyckligast i världen

Världens lyckligaste folk är Panamás invånare. På andra plats i "lycklighetsligan" kommer Costa Rica. Även El Salvador och Guatemala hamnar bland de tio främsta länderna i den världsomspännande undersökningen Global Well Being, som släpptes tidigare i höst, och som sammanställer fem variabler för känslan av lycka: daglig motivation, social tillvaro, egna ekonomin, fysisk hälsa och upplevelsen av samhället. Brasilien, Uruguay, Colombia och Honduras kommer också högt i lyckorankningen och spanjorer placerar sig bland Europas lyckligaste folk, trots att Spanien gått igenom en sju år lång kris. Jag är inte förvånad över resultatet. Folk som är lyckliga är också vänliga och generösa och få platser på jorden är så inbjudande att besöka som Centralamerika. Här har människor lätt för att fokusera på livets positiva sidor och de sociala sammanhangen är viktiga. Samtidigt har denna region gått igenom en enorm utveckling de senaste åren. Redan nu i januari ska jag därför återvända till Centralamerika på en spännande resa genom alla sex länderna. Jovisst, svenskar placerar sig också bland de tio lyckligaste folken, men den goda placeringen får svenskarna tack vare att de är mycket nöjda över den egna ekonomin, inte den sociala tillvaron. Hela undersökningen nås genom denna länk: www.gallup.com/poll/175694/country-varies-greatly-worldwide.aspx

Bolivias president Evo Morales omvald

Söndagen den 12 oktober vann Evo Morales sin tredje raka seger i ett bolivianskt presidentval. När rösterna var räknade hade han fått mer än 60 procent och därför behövdes ingen andra valomgång. Evo Morales är den förste presidenten i Sydamerika som är från ursprungsbefolkningen. Under sin tid vid makten har han gått från att vara en omdiskuterad vänsterpopulist till att bli mer pragmatisk inriktad på utveckling. Hans politik har därför inte bara stöd i de breda folklagren utan även den rikare medelklassen. Min gamla kollega Håkan Forsberg skrev en bra analys i SvD inför valet som finns på denna länk för den som vill veta mer: www.svd.se/nyheter/utrikes/fullmane-lyser-igen-over-bolivia_4001977.svd

Presidenten som lever som sitt folk

Uruguay har alltid varit ett land dit jag gärna reser. Under senare år har landet haft en mycket intressant utveckling. Landets nuvarande president José Mujica var en gång gerillakämpe men styr nu Uruguay från sin enkla boning. Han vill leva som sitt folk och därför struntar han att flytta till presidentpalatset. Större delen av lönen skänker han bort. Nyligen tog han emot min kollega Henrik Brandao Jönsson för en intervju som ligger på denna länk för den som vill läsa mer: www.dn.se/livsstil/jose-mujica-det-ar-varldens-alla-andra-presidenter-som-ar-konstiga/

Föreläsning i Göteborg och Malmö

I mitten av november kommer jag till Göteborg och Malmö för att hålla föredrag om den spansktalande världen. Det blir ett föredrag om Kuba, Centralamerika och Spanien. Arrangör är Iventus resebyrå. Mer om föreläsningarna finns på denna länk:

www.iventustravel.se/resemassa-i-stockholm-13-e-september